

Mattup ki Pool yi riine a don siido Galat

*En urzi k'ono don kun t'oone adda mattup
ettiyo*

Ette mattup ere Pool yi riine a don i ziipe addan a Isa a siido Galat. Pool gen ki siido Galat yi iide tan sire, y'an di gizite Rabila Majjaanawa a Yawudiyagi wo a don Yawudiyagi ye. Wo de k'ita man, Yawudiyagi ongon an iide'n an'de, Pool yon wede zina k'Isa ki kotto ye, wo ono don yi gizite ton kane d'erec ye. An an di ruute a kane don Yawudiyagi ye i ziipe addan a Isa gen, i dehu an d'ise munda wede oogoro Muusa ti rootiyo kay. Wo munda wede an ziida zakidi a jiiere, urzi waldu ponde. Kane an rootiyo t'urzi gen, Raa yi di'n woliyo duwo ki diine a daanadi me.

Pool y'illiga inkinno man yi-ti gulkuwe baadan. Kono kamo y'an di riine mattup a don siido Galat, y'an di kize Raa yi'ni woliyo duwo ki diine a daanadi t'urzi waldu ponde ye. Waldu ponde ere toc Raa yi rootiyo te, ere a urzi tudde duwo ge ki d'isiyo ye, wo tod'te ere Unde Kamilen t'isiyo adda k'adde. Gen t'urzi zaapu k'adde a Isa danjal, duwo Raa yi'ni woliyo don ki diine a daanadi me. Wo t'urzi zaapu k'adde a Isa danjal, lekkiyadin t'a t'ise lekkiyo ere Raa ulbi i-d'ise unse me.

Toose ki Pool a don Galat

1-2 Mattup ette i raaniya nuñ Pool wede zina k'Isa, ti zemb'a pay i ziipe addan a Isa don ti nuñ, ay un t'ize toose a kune don ogiysito ti suma k'Isa a siifo Galat*. Naabo ette ni t'uune t'urzi duwo ye, i n'igibo wedusu ye ni d'isiyo me, oo t'elo Isa Almasi ti Meega Raa wede a bilde Almasi ti diine don unto. ³ Geñ beeko ti toose ki Meegin Raa ti Galmeega Isa Almasi i koonaa eggun. ⁴ Yode wede y'a iili tuddi, y'a inda k'oldfikadiñ, wo y'in di'n udde ti suldi don ulpi ki duniya. Y'ize inkinoo aa Meegin Raa yi dehu. ⁵ Tamma t'a koone a yode ki daayum! Eyye.

Rabila Majjaanawa soo danjal

⁶ Nuñ n'a ziid'a gaggiró kono Raa wede unni wiike ti beeko ere k'Almasi kun d'iili, kesiko kun di-gime k'ume rabila majjaanawa ere ti doolo, ⁷ kacin rabila majjaanawa ti doolo umbo. Wo don ede an isiyo an un ti'n dagge, Rabila Majjaanawa ere k'Almasi an dehu an ti-kime ti doolo. ⁸ Inkinoo man ise kaye batum, wenda ti doolo, ise maaleeka ti kandaane ton man, y'un gizita rabila majjaanawa ti doolo aa ere ay un ki gizite ye man, yode geñ duudfiyo Raa t'a koonaa eedi! ⁹ Kaye ay un ruute ti poone, anken n'a-di doole sey, aame wenda y'un gizita rabila majjaanawa ere ti doolo aa ere kun uune ti kaye ye man, yode geñ duudfiyo Raa t'a koonaa eedi!

¹⁰ Wo kune kun elkiyo ni riñe inkinoo kono duwo an di n' t'imma ko? Aha, inkinoo ye! Ni dehu a ni t'imme Raa. Kun elkiyo miñ, nuñ ni

* **1:1-2** 1.1-2 Siifo Galat: Kun wollo adda mattup ki Naabo don zina 16.6.

dehu n'a t'ise wede beehiye a eda duwo ko? Aha, inkiyo ye! Aame ni dehu n'a t'ise beehiye a eda duwo sey man, ni ki t'ise wede naabo k'Almasi ye.

Pool yi t'ize wede zina k'Isa

¹¹ Zamba ki nun, ni dehu n'un di roote: Rabila Majjaanawa ere n'un gizite gette, ni k'illiga ti bize wedusu ye, ¹² wo wenda y'o ki gizite ye, yi ki n' duuye ye. Tode gette Isa Almasi batum y'o iidiba ita.

¹³ Wo kune kun ti suune lekkiyadó ere ti kaaga te, aame nun ni daaniya urzi k'oogoro Yawudiyagi me. Nun don ki Raa ogiyso ti suma k'Isa n'anni dibire baadan wo ni dehu n'an uute.

¹⁴ Wo t'adda diine daamayó Yawudiyagi, nun n'aa di jiiere ki daaniya k'oogoro me, n'a ziidfa zakidí t'addó pay a oogoro mongidagó te.

¹⁵ Wo kacin Raa yi ni biire t'ume t'adda k'adde meedó to, y'o d'ele beekadí y'a ti n' wiike kono ni-di naabe. ¹⁶ Aame onniyo ere Raa yi dihe t'iina man, Ulí y'o di y' gize n'a yi zuune, kono n'an di kizite rabiladí a don Yawudiyagi ye. Aame gen ni ki tunde wede tudde ye, ¹⁷ ki Zeruzalem ton ni k'iide ye, n'a wollo don zina k'Isa don ti poone ti nun me. Tin gen min n'a ingile baa, n'a ingile siido k'Arabi, san n'a-gimo ki geeger Damas. ¹⁸ Iide ozzine adó man, n'aa t'iide Zeruzalem kono ay di suuno tuddey ti Piyer. Ni likko ti yode suuk sire, ¹⁹ wo wede zina k'Isa Almasi ti doolo

n'aa ki wullo ye, ni wullo Zak leema Galmeega† d'anj'al. ²⁰ Ono d'oj n'un raaniya eñ, ki kotto lohito ye, Raa toñ yi suune.

²¹ Sañ mañ ti Zeruzalem n'a ingile ki siidfo Siiri ti Silisi. ²² Zamba d'oj ogiysito ti suma k'Almasi a siido Ziide toñ, t'ersadañ an ki n' wulle ye. ²³ An ollige miñ d'uw'o an rootiyo a tukki nuñ, an'de: «Wede in di'n dibire ginno, ankeñ yi-gime, yi kazita Rabila Majjaanawa a urzi zaapu k'adde a Isa, ere ti poone yi ki dehu yi ki t'olliga ye genno.» ²⁴ Aame an illiga in'kino mañ, an tamma Raa kono nuuno.

2

Pool ti d'oj naabo k'Almasi oñgon

¹ Aame ñide ozzine koomat makumu pide mañ, n'a gime ki Zeruzalem sey kaye ti Barnabas, wo n'aa di wiike Tit pây*. ² Nuñ n'iide kono Raa y'o ruute n'a ette. Aame ay iiney mañ, n'an ugiye deero ki d'oj ogiyo ti suma k'Isa siidey, mañ n'an t'ñide taaya a urzi Rabila Majjaanawa ere ni kazita a d'oj Yawudiyagi ye. N'a t'ize in'kino kono ni ki dehu naabo ere n'ize wo ere n'isiyo ette, i-ki t'engile ki bita ye. ³ Tit wede iide ti nuñ geñ yon Girek, wo kane deero geñ an ki y'ize ki toogo ye y'a walda ponde me. ⁴ Wo de i d'ede zamba d'oj an'de kane an ziipe addañ a Isa, kacin an ki ziipe addañ ye, an dehu Tit y'a

† **1:19** 1.19 Zak: Yon leema Galmeega Isa, yon ti diine d'oj dokkiyo ti d'oj ogiyo ti suma k'Isa a geeger Zeruzalem. Kun wollo adda mattup ki Galat 2.9 wo Naabo d'oj zina 15.13. * **2:1** 2.1 Kun wollo adda mattup ki Naabo d'oj zina 11.30; 15.2.

walɗa ponde. An t'iide diinayey aa ɗonj wolloyo k'itadey, an dehu an ay ti'n dagge, kaye ɗonj eedey toore me. Ay t'ize eedey toore geŋ t'urzi k'Isa Almasi, wo kane an dehu an ay ti'n kime k'adda buliko ere a urzi k'oogoro Muusa sey. ⁵ A ɗonj geŋ kaye ay an di-tuuge, urzi boolonj tonj ay an k'iili ye, kono kaye ay dehu ɗerec ki Rabila Majjaanawa gette t'a lekke a diinagunj.

⁶ Wo kane ɗonj geŋ a eda ɗuwo kane deero tonj — a nuŋ deerikadanj ere ti poone gette ki bita, kono Raa y'inni wolloyo kine pay miŋ kaŋ soo† — kane ɗonj a eda ɗuwo kane deero geŋ, a nuŋ munda an ki ruute ye ti doolo me. ⁷ Wo kacinj an wulle maŋ an zuune, ɗerec Raa y'o ele a beezó naabo kazita Rabila Majjaanawa a ɗonj Yawudiyagi ye, aakede Raa yi ele a bey Piyer naabo ki kazita a Yawudiyagi. ⁸ Derec, Piyer Raa yi y'ize wede zina k'Isa y'a-y'igibe ki tukki Yawudiyagi, inŋino nuŋ tonj Raa y'an ize wede zina k'Isa y'an-igibe ki tukki ɗonj Yawudiyagi ye. ⁹ Zaŋ, Zak wo Piyer geŋ, ɗuwo an'ni suune kane deero ki ɗonj ogiyo ti suma k'Isa. Kane geŋ an zuune naabo gette ki kotto Raa y'o ele ti beekadí. Ay di-gitte onamey kaŋ soo, wo ay a-ti zidde bey ki toose, i-kaza ay lekkiyo kettiyo kaŋ soo. Inŋino maŋ nuŋ ti Barnabas ay d'ingile ki tukki ɗonj Yawudiyagi ye, wo kane aŋ Piyer an d'ingile ki tukki Yawudiyagi. ¹⁰ Wo an ay di ruute an'de ay a d'elkoy a ɗonj an k'ede munda ye, wo nuŋ gettinj naabadó ere n'isiyo t'adde soo to‡.

† **2:6** 2.6 Kun wollo adda mattup ki Deeterenom 10.17. ‡ **2:10** 2.10 Kun wollo adda mattup ki Naabo ɗonj zina 11.29-30.

Pool y'aapuɗu Piyer

¹¹ Onniyo Piyer y'iide ki geeger k'Antiyos siido Siiri§ geɗ, y'aaze munda wede ulsu, inƙino n'a y'iipide a ɗaana ɗoɗ pay i t'ugiyee. ¹² Zak geɗ yi d'igibo zemba, wo ki poone an d'aana geɗ Piyer yi d'ombo kaɗ soo ti zemba ɗoɗ Yawudiyagi ye me. Wo aame zemba geɗ an iina maɗ, Piyer y'aa t'irga ombɔ ti kane y'a iili, kono y'orgiso a zemba Yawudiyagi. ¹³ Maɗ kane Yawudiyagi ongo toɗ bizaɗ a t'ize sire sire aa ki Piyer. Inƙino maɗ yode Barnabas toɗ yi wulle naabadaɗ ere an ize gettiyo maɗ, y'a-t'ize aa kane. ¹⁴ Aame ni wulle naabadaɗ a ki t'iide a ɗerec ere ki Rabila Majjaanawa ye maɗ, n'a t'iiziga, n'a t'ihira a ɗaana ɗoɗ pay, wo ni di ruute Piyer, n'ede: «Kee Yawudusu, wo ankenno lekkiyada aa ki ɗoɗ Yawudiyagi ye, ki ki lekkiyo ye aa ki ɗoɗ Yawudiyagi me. De mummino ki dehu k'a ti'n kime ki toogo zemba ɗoɗ Yawudiyagi ye, an di lekke aa ki Yawudiyagi ɗoo miɗ kollo me?»

¹⁵ Kaye ay suune Yawudiyagi miɗ kaye! Kaye soo ye ti ɗoɗ Yawudiyagi ye, ɗoɗ ay'ni waaku ɗoɗ k'oldfiko* me! ¹⁶ Ki too maɗ in i suune ɗuwo Raa y'anni wolleiyo ki diine a ɗaanadi t'urzi daaniya k'oogoro Muusa ye, wo de y'anni wolleiyo ki diine a ɗaanadi t'urzi zaapu k'adde a Isa Almasi ɗanɗal†. Wo kaye toɗ ay ziipe addey a Isa Almasi, kono Raa y'ay di'n wolle ki diine a ɗaanadi t'urzi zaapu k'adde a Almasi, t'urzi

§ **2:11** 2.11 Kun wollo adda mattup ki Naabo ɗoɗ zina 11.19-26.

* **2:15** 2.15 Ɗoɗ k'oldfiko: I-kaza ɗoɗ Yawudiyagi ye an ki suune oogoro Muusa ye. † **2:16** 2.16 Kun wollo adda mattup ki Romen 3.20-24.

daaniya k'oogoro Muusa ye. Derec, wenda soo ton umbo Raa y'a yi wolle ki diine a daanadi t'urzi daaniya k'oogoro Muusa me. ¹⁷ Kaye Yawudiyagi ton man ay dehu Raa y'ay di'n wolle ki diine a daanadi t'urzi beeko k'Almasi. Wo de ay ize injino ton duwo an ayni wolliyoye kaye don k'oldiko aa kane don Yawudiyagi ye man, gen Almasi yon wede naabo a urzi k'oldiko ko? Aha, injino ye! ¹⁸ Aame urzi k'oogoro Muusa ni y'iili wo k'ita man n'a-kime k'addaga man, gen ni t'ize wede a ti diipida a urzi k'oogoro genno. ¹⁹ Nun a oogoro gette aa n'inda kono tode batum ti n'iide, wo anken ni dehu n'a lekke ki Raa. Aame Almasi y'inda ekk'undumu wede zaapu t'ekki bakadi kan tontilko gen, aa n'inda ti yode kan soo. ²⁰ Lekkiyado ette i lekkiyo nuuno ye, i lekkiyo Almasi adda k'addo me. Lekkiyado a duniya ette ni lekkiyo t'urzi zaapu k'adde a Ulo Raa wede yi ni giyye, yode batum y'a inda kono nun. ²¹ Injino man beeko Raa ni k'ooli ye. Wo aame t'urzi k'oogoro doo min k'a t'ise ki diine a daana Raa man, gen aakede Almasi y'inda ki bita.

3

Mummino kun uune Unde Kamilen me?

¹ Kune don siido Galat no, kune'n elkiyagun umbo! Wee wee un ti'n digge me? Para man taaya k'Isa Almasi an ti y' tiike ekk'undumu wede zaapu t'ekki bakadi kan tontilko an un ti ruute a daanagun, kun illiga kere. ² Injino man ni dehu n'un di'n tonde a munda soo: Unde Kamilen Raa y'un ele gette kono kun diine urzi

k'oogoro Yawudiyagi kunuḡ, kun illiga Rabila Majjaanawa wo kun d'umbe ko? ³ A munda geḡ kune elkisaguḡ umbo me? Ki poone kun iise t'urzi k'Unde Kamileḡ, wo ankeḡ kun dehu kun a-ti d'ange t'urzi munda wede tudde ti dehu. ⁴ Kune kun elkiyo miḡ beeko ere kun uune pay ti Raa gette, tod'te ki bita ko? Aha, ki bita ye! ⁵ Kun ollo kay, aame Raa y'un ele Unde Kamileḡ wo y'aaze suldi k'armika a diinaguḡ geḡ, y'isiyo kono kun daaniya urzi k'oogoro kunuḡ, kun illiga Rabila Majjaanawa wo kun d'umbe ko?

Raa yi ziipe beeko a Ibirayim

⁶ An riine ti kaaga adda mattup ki Raa a tukk' Ibirayim, an'de: «Yi ziipe addi a Raa, injkino Raa y'a yi wulle yoḡ ki diine a dfaanadi*.» ⁷ Kun ollo ono enno: doḡ i ziipe addaḡ a Raa d'anjal ita k'inḡi k'Ibirayim me†. ⁸ Ti kaaga Raa yi-ti gize rabila majjaanawa gette a Ibirayim, y'ede: «Ita d'wo pay an t'oona beeko t'urzi kee‡.» Geḡ injkino an riine ti kaaga adda mattup ki Raa, doḡ Yawudiyagi ye toḡ Raa y'an isa ki diine a dfaanadi t'urzi zaapu k'addaḡ a yode. ⁹ Injkino maḡ doḡ i ziipe addaḡ a Raa geḡ an uune beeko pay aa k'Ibirayim wede yi ziipe addi a Raa.

¹⁰ Wo doḡ pay i daaniya urzi k'oogoro Yawudiyagi geḡ duudiyo Raa a eedaḡ, kono ono eḡ an riine ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Duudiyo Raa a wede soo daayum y'a ki ti

* **3:6** 3.6 Kun wollo adda mattup ki Zenez 15.6 wo Romeḡ 4.3.

† **3:7** 3.7 Kun wollo adda mattup ki Romeḡ 4.16. ‡ **3:8** 3.8 Kun wollo adda mattup ki Zenez 12.3; 18.18; 22.18; 26.4; 49.10.

sooru ye a suldi pay dɔŋ an riije adda mattup k'oogoro Muusa me§.» ¹¹ Kine in'ni suune ono geŋ kereŋ, wede y'a t'ise ki diine a d'aana Raa t'urzi k'oogoro umbo, kono ono eŋ an riije ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Wede Raa yi yi wolloyo ki diine a d'aanadi geŋ, yoŋ y'a lekka t'urzi zaapu k'adde a yode*.» ¹² Derec, urzi k'oogoro ti wede ki zaapu k'adde a Raa soo ye. Wo de ki oogoro'ŋ, wede y'a t'izira a urziyagi k'oogoro pay geŋno maŋ, t'urzi geŋ y'a lekka†.

¹³ Para maŋ kono k'oogoro Muusa gette kine duudiyo Raa a eediŋ, iŋkino maŋ Isa Almasi batum y'a iido, y'a t'umbe duudiyo kine wo i-d'uupe eedí, iŋkino y'in di'n udde ti duudiyo gette. Geŋ ono eŋ an riije ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Wede tuuku an ti y' doddiyo ekk'undumu geŋ, duudiyo Raa a eedí‡.» ¹⁴ Geŋ a t'ize iŋkino kono t'urzi Isa Almasi, beeko ere Raa yi ruute yi t'ela a Ibirayim a-teepe a dɔŋ Yawudiyagi ye pay. Geŋ kine toŋ t'urzi zaapu k'adde a Isa in d'uune Unde Kamileŋ ere Raa yi ruute y'in t'ela te.

Oogoro ti ono dɔŋ Raa yi ruute y'aasa

¹⁵ Zemba ki nun, n'un di rooto munda wede a urzi lekkiyadiŋ ere aŋkenno: Aame wede yi t'aahe k'unto geŋ, onamí dɔŋ yi riije a urzi dokkide laalayí, wenda yi k'aane yi ki ti'n latte

§ **3:10** 3.10 Kun wollo adda mattup ki Deeterenom 27.26.

* **3:11** 3.11 Kun wollo adda mattup ki Abakuk 2.4 wo Romerŋ 1.17. † **3:12** 3.12 Kun wollo adda mattup ki Lebitik 18.5 wo Romerŋ 10.5. ‡ **3:13** 3.13 Kun wollo adda mattup ki Deeterenom 21.23.

ye, wo y'a k'onke munda ti doolo ye. ¹⁶ Gen inkiino ki ono don Raa yi ruute y'aasa a Ibirayim wo k'eda k'innizi ton man. Ti kaaga adda mattup ki Raa, an ki riine ye «a tukk'ita k'innizi pay», aakede a kane baadan gen me. Wo de an riine «a tukk'ulo soo t'ita k'inniza», gen i-kaza ti ulo wede soos, yon Almasi. ¹⁷ Onamo enno don ni dehu n'a roote me: Ki poone Raa yi gitte taasuwa ti Ibirayim t'urzutú. San iide ozzine meeda pide uto ada g'ado* man, Raa yi-d'ele oogoro a Muusa. Inkiino man oogoro gette ti k'aane ti ki t'ide taasuwa gettiyo ye, para man ono don Raa yi ruute y'aasa gen a t'isa ki bita. ¹⁸ Wo aame suldi don Raa yi boohiyo a donzi gen ki'ni t'oone t'urzi k'oogoro man, gen i-kaza suldi'n ki'ni t'oone t'urzi k'ono don Raa yi ruute y'aasa ye. Wo ki too man, Raa yi-ziipe beeko a Ibirayim t'urzi k'ono don yi ruute y'aasa.

¹⁹ De inkiino man, ki moo me Raa y'a elo oogoro a Yawudiyagi me? Oogoro gette Raa yi t'ele kono t'in di kize doopidadi ere a urzizi, bini aaniya k'ulo ti biza bumfu k'Ibirayim wede Raa yi ruute y'a yi t'igibo. Oogoro gette yi t'ele ti bize maaleekiyagi, wo wede i konso diinayan y'an di ruute†. ²⁰ Wo aame munda ki wede soo man, gen i ki dehu wede y'a ki koone a diine ye. Raa yon soo danjal‡ wo y'aane.

²¹ Gen i-kaza oogoro gette dokki ko ti ono don

§ **3:16** 3.16 Kun wollo adda mattup ki Zenez 12.7. * **3:17** 3.17 Kun wollo adda mattup ki Zenez 15.13 wo Egzod 12.40. † **3:19** 3.19 Kun wollo adda mattup ki Deeterenom 5.2-5 wo Naabo don zina 7.53. ‡ **3:20** 3.20 Kun wollo adda mattup ki Deeterenom 6.4.

Raa yi ruute y'aasa me? Aha, dokki ye! Aame oogoro gette Raa yi t'ele t'an t'ele lekkiyo a d'uwomaŋ, geŋ wede y'a aane y'a t'ise ki diine a d'aana Raa t'urzi k'oogoro me. ²² Derec, an riije ti kaaga adda mattup ki Raa, d'oŋ a duniya pay eŋ adda k'oldiko, iŋkino Raa y'a elo munda wede yi ruute y'an t'ela a kane d'oŋ i ziipe addaŋ a Isa Almasi t'urzi zaapu k'adde a yode.

²³ Ki poone urzi zaapu k'adde a Isa y'a aana geŋ, kine danŋay a urzi k'oogoro bini onniyo ere Raa yi'n t'iidiba ita a urzi zaapu k'adde a Isa. ²⁴ Iŋkino maŋ oogoro gette t'a guune ere boohiyadiŋ, bini aaniya k'Almasi, kono t'urzi zaapu k'adde a Raa y'in di'n isa d'oŋ ki diine a d'aanadi. ²⁵ Aŋkeŋ onniyo ki zaapu k'adde a Almasi t'iina geŋ, kine ti d'and'i k'oogoro ye baa.

Inni Raa

²⁶ Derec, t'urzi zaapu k'adde a Isa Almasi wo ti lekkiyo ere kettiyo kaŋ soo ti yode geŋ, kune pay kun t'ize inni Raa. ²⁷ Iŋkino maŋ kune pay kun ti zuyye batem geŋ kun aa ti gitte kaŋ soo t'Almasi, kun t'usse Almasi. ²⁸ Geŋ âhuntu tudde umbo: Eŋ Yawudusu eŋ Yawudusu ye, eŋ bule eŋ bule ye, eŋ kule ette erewo umbo. Kine pay miŋ soo in lekkiyo kettiyo kaŋ soo t'Isa Almasi. ²⁹ Aame kune ki Almasi maŋ, geŋ kune ita k'inni k'Ibirayim, wo kune i koonaa a suldi d'oŋ Raa yi boohiyo a d'oŋzi, a-t'etta a ono d'oŋ yi ruute y'aasa me.

4

1-2 Ono ni dehu n'a roote eŋŋo: Ulo wede i

koonaa a korbite meegí geɗ, aame yoŋ ulo botto, lekkiyadi aa bule a d̄aana d̄oŋ i yi dokkiyo wo i yeeriyo korbite meegí me, ise korbite pay geɗ saŋ ki yode toŋ maŋ. Wo yi d'ollige onamaŋ bini onniyo ere meegí yi ruute a t'ida. ³ Kine toŋ in̄kino kay, aame kine aa in̄ni botto geɗ, in lekkiyo adda buliko k'undiyagi d̄oŋ toogo i-dokkiyo duniya. ⁴ Wo aame onniyo ere Raa yi ruute t'iide maŋ, y'a t'igibo Ulí an di y'ehe adda duniya t'urzi k'erewo, wo i di y' dokkiyo oogoro Yawudiyagi, ⁵ kono y'in di'n ad̄de kine d̄oŋ adda dan̄gay in i dokkiyo oogoro gettiyo, wo y'in di'n ise in̄ni Raa.

⁶ Ki kotto kune kun t'ize in̄nizi, in̄kino Raa y'a igibo Unde k'Ulí ti-t'iide adda k'adde kine pay, ti-dolle: «Abba!» I-kaza Meegó. ⁷ In̄kino an̄ken̄no kee bule ye baa, kee ulo Raa. Wo kee ulí geɗ, suldi d̄oŋ Raa yi boohiyo a d̄oŋzi, kee toŋ adda t'urzi beekadi*.

Pool ulbí ood̄iyo a tukki d̄oŋ Galat

⁸ Ti kaaga Raa soo dan̄jal kun ki y' zuune ye geɗ, kun di lekkiyo adda buliko ere ki raayagi d̄oŋ ki kotto kane ki bita†. ⁹ Wo an̄ken̄no Raa kun yi zuune, wo ay di roote yoŋ y'unni zuune ti poone too. Wo de mummino kun di-kime ki tukki undiyagi d̄oŋ ki bita toogadaŋ baata i-dokkiyo duniya, wo kun t'ise bulagi sey me? ¹⁰ Kun di daaniya ita suldi d̄oŋ aakede: onniyo k'oholo, aagulu tere, ted̄dari tarnaapagi, wo

* **4:7** 4.7 Kun wollo adda mattup ki Romen̄ 8.15-17. † **4:8** 4.8 Kun wollo adda mattup ki 1 Korent 8.4-6.

tarnaapagi dɔŋ adda k'ozzinagi‡. ¹¹ Nuŋ ulbó oodiyo a kune, kono a naabo ere n'ize pay a diinaguŋ gette a t'isa ki bita.

¹² Zemba ki nuŋ, n'un di'n tondo ti obe bey, kun lekko aa ki nuuno, kono nuŋ ni t'ize aa kune. Kune munda ulsu soo toŋ kun o k'ize ye.

¹³ Kun elko, aame nuŋ tuddó eeni geŋŋo n'un gizite Rabila Majjaanawa ki poone me. ¹⁴ Ki too maŋ kune a tuddó gette kun di n' kiigira kun ti n' kime, wo in kino kun ki d'ize ye. Wo de kun di n' ziidfa bey sire aakede maaleeka Raa wo aa Isa Almasi batum. ¹⁵ Aame geŋ ulbuguŋ unse baadaŋ, aakede i t'ise maŋ edaguŋ toŋ, kun t'odɔɔpe kun o t'ele. Wo de ki moo me ankenno in kino ye me? ¹⁶ Wo ankeŋ n'a t'ize wede k'aduguŋ kono ni rootiyo ono dɔŋ derec ko?

¹⁷ Kun ollo, kane an un ti'n argu k'urzi wede ti doolo geŋ, an dehu kun an di'n daane wo de kane elkisadaŋ oldo. An dehu an un di'n arga ti tuddó, wo a t'ise kane batum dɔŋ kune kun di daane me. ¹⁸ Enno munda wede beehiye me, suldi dɔŋ beehiye'ŋ i dehu kun seeda daayum zakidi eego, aame nuŋ a diinaguŋ dɔo ye. ¹⁹ Inni ki nuŋ, kono kune geŋ addó i ni kakkisa aa n'un ti'n t'ehe sey, wo addó a ni kadíwa daayum bini kune kun t'isa zakidi aa yode Almasi. ²⁰ Ki too maŋ nuŋ ni dehu n'a ette ki tudduguŋ, n'un di roote ono dɔŋ ni dehu n'a roote kun d'olliga golladó. Wo ankeŋ, kono kune geŋ munda n'a t'ise ni ki suune ye.

‡ **4:10** 4.10 Kun wollo adda mattup ki Romen 14.5 wo Kolos 2.16-23.

Saara ti Agar

²¹ Kun oo ki ti rooti dfoo, kune dfoŋ kun dehu un di'n dokke oogoro dfo geŋ, oogoro gette ti rootiyo munda kun suuniyo d'ey ko? ²² Derec, ono eŋ an riije ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Ibirayim i-d'ede inŋi sire, uli soŋ ki eddi ere bulowo, wo soŋ ki eddi ere uto siidoŋ.» ²³ Ulo bulowo geŋ ti y'ehe a urzi tudde, wo de ulo ki ere uto siido inŋino ye, ti y'ehe a-t'iide a ono dfoŋ Raa yi ruute y'aasa*. ²⁴ T'urzi k'erayi sire eŋ Raa yi dehu y'a roote munda. Agar ti Saara, kane geŋ i-kaza ita taasawa sire dfoŋ Raa yi gitte ti d'uwu. Bulowo Agar gette i-kaza taasawa ere Raa yi gitte ti Muusa ekki mukkolo sundutu Sinayi, inŋitu kane bulagi. ²⁵ Agar gette aa mukkolo Sinayi a siido k'Arabi, wo tode gette aa geeger Zeruzalem ankenno. Kane dfoŋ pay i lekkiyo adda geŋ, kane bulagi k'oogoro. ²⁶ Wo Saara gette aa Zeruzalem ki Raa t'awwa, tod'te uto siido, wo tode meediŋ te. ²⁷ Ono eŋ an riije ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de:

«Koŋ ere karta mi k'ehiyo ye, ulbi i iso unse!
 Koŋ ere dabar k'ehiyo mi k'uwwu ye, mi yililo!
 Derec, inŋi ki ere an t'iili sittu an d'aagila
 baadan a ceera
 inŋi ki ere kulatu a daanatu†.»

²⁸ Zamba ki nuŋ, kune aa Isaaka ti kaaga, kun t'ize inŋi dfoŋ a ehiyo ere a-t'iide a ono dfoŋ Raa yi ruute y'aasa. ²⁹ Derec, ti kaaga ulo bulowo

§ 4:22 4.22 Kun wollo adda mattup ki Zenez 16.15; 21.2. * 4:23

4.23 Kun wollo adda mattup ki Zenez 17.16 wo Romeŋ 9.7-9.

† 4:27 4.27 Kun wollo adda mattup ki Ezayi 54.1.

an y'ehe a urzi tudde geɗ, yi d'okko maade k'ulo wede Saara ti y'ehe t'urzi k'Unde Raa‡. Geɗ ankenno toɗ, kine inkiɗo kay. ³⁰ Wo k'a elko a ono dɔɗ an riɗe ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Bulowo ki-t'olmu ti ulutu me, kono boy meega i k'ooma yode ye, ooma ulo wede k'uto siido§.» ³¹ Inkiɗo maɗ zamba ki nuɗ, ankenno kine inɗi bulowo ye, wo de kine inɗi k'uto siido.

5

Almasi y'in ti'n ize eediɗ toore

¹ Kine Almasi y'in ti'n uɗde t'adda buliko k'oogoro tod'te aa sibe a golladiɗ, kono kine ki kotto in di lekke eediɗ toore. Inkiɗo maɗ kun a soodo zakidɗi, kun ti kima k'adda sibe geɗno ye baa.

² Kun ollo koduwo, un rootiyo eɗ nuɗ Pool: aame kun dehu kun di walɗa ponde dɔo maɗ, geɗ aakede Almasi y'ize naabadɗi pay gette, a kune ki bita. ³ Wo nuɗ n'un di rooto sey wede tuuku yi wilɗa ponde aakede oogoro Yawudiyagi ti rootiyo maɗ, y'a-t'oziro eego pay urziyagi k'oogoro me. ⁴ Kune dɔɗ kun elkiyo t'urzi daaniya k'oogoro, Raa y'un di'n wolla dɔɗ ki diine a daanadi maɗ, geɗ kune kun ti lidde ti Almasi wo dokki ti beeko Raa te. ⁵ Wo kaye, ay ziipe elkisadey a Raa, yoɗ y'ay di'n isa dɔɗ ki diine a daanadi. Geɗ munda wede kaye ay delliyo ti toogo k'Unde Kamileɗ tod' ti naabiya t'urzi zaapu k'adde a Isa. ⁶ Ki wede i lekkiyo

‡ 4:29 4.29 Kun wollo adda mattup ki Zenez 21.9. § 4:30 4.30 Kun wollo adda mattup ki Zenez 21.10.

kettiyo kaŋ soo t'Isa Almasi geŋ, ise yi walɗa ponde, yi ki walɗa ye ton, a ki y' nooge ti munda ye, i jiire zaapu k'adde a Raa ere ti naabatú a urzi geyyiso.

⁷ Ti poone kun okko beehiye a urzi k'Almasi me. Wo ɗe aŋkeŋ un îhira wee wee, y'un t'iigire ki daaniya k'ono ɗon ɗerec ki Raa me? ⁸ Injino maŋ wede un îhira geŋ, onamí i k'iido'ŋ ti Raa wede unni wiike geŋŋo ye. ⁹ Geŋ aakede ɗuwo an rootiyo, orme boolon ɗaŋŋal geŋ miŋ gododo baadaŋ yi-ti t'oozige pay*. ¹⁰ Nuŋ ni ziipe addó a Galmeega kono kune y'un ki'n oola, kun ki t'amba urzi doolo ye. Wo ɗe wede lattiya diinaguŋ geŋ, y'aase tuuku ton maŋ, booro Raa t'a yi seeda.

¹¹ Zemba ki nuŋ, ki nuuno aame ni kazita a ɗuwo walɗu ponde beehiye maŋ, injino ki moo me an ni dabirsa me? Aame ni kazita injino maŋ, unto k'Almasi ekk'undumu wede zaapu t'ekki bakadí kaŋ tontilko gette ki bita, a ɗuwo a ki t'ise morkolo morkiye ye. ¹² Don lattiya diinaguŋ geŋ, an wolliyo urzi walɗu ponde beehiye maŋ ɗe, an ti ɗekko ti dussimayi pây.

Tudde wo Unde Raa

¹³ Zemba ki nuŋ, kune Raa y'un ti'n wiike kun di lekke egguŋ toore, wo kune egguŋ toore geŋ un ki t'ise urzi k'isiyo sulɗi ɗon ulpi tudde ti dehu ye. Ki too maŋ t'urzi geyyiso kun naabo ti tudduguŋ. ¹⁴ Derec, to oogoro pay gette a-t'iide miŋ a ono soo, ono ɗon an'de: «Ki geyyo bakadá

* **5:9** 5.9 Kun wollo adda mattup ki 1 Korent 5.6.

aa ki geyyiso tuddá batum†.» ¹⁵ Wo de aame kun isiyo aa seydi balda an t'ahutu tuddan wo an a-t'aadumu man, geŋ kun koona mentikagi, para'ŋ kun di latta lekkiyagun.

¹⁶ Kono kamo n'un di rooto, kun i oolo tud-dugun a Unde Raa t'un di'n dokke, inŋkino kun ki d'isa ye suldi don ulpi tudde ti dehu me.

¹⁷ Derec, suldi don tudde ti dehu geŋ, i k'ettiyo soo ye ti suldi don Unde Raa ti dehu me. Wo suldi don Unde Raa ti dehu geŋ, i k'ettiyo soo ye ti suldi don tudde ti dehu me. Kane sire geŋ aakede an gede t'awili, inŋkino kun k'aane kun ki t'ise ye munda wede kun dehu kun d'ise me‡.

¹⁸ Wo de aame unni dokkiyo Unde Raa man, geŋ kune bulagi k'oogoro Yawudiyagi ye baa.

¹⁹ In'ni suune suldi don tudde ti dehu t'aase me, aakede: boliyo, pitinŋko, ŋaapu, ²⁰ daaniya longayi, kombidiko, koogire tudde, ono k'ulpi, kolbiso, kulkiso i ceeriyo eego, kama tudde k'ita, niikiyto wo ahuntu tudde, ²¹ zaapu k'adde a munda wedusu, sobito ti ombito i ceeriyo eego i-t'eliyo isiyo suldi don kaca kaca, wo suldi ti doolo ton ede i'ni deeyiso me. Nun n'un di rooto aakede n'a ruute ki poone, don isiyo inŋkino geŋ an k'etta ye ki Moziko Raa te.

²² Wo ettiyo naabo ere Unde Raa t'isiyo adda k'adde wedusu me: geyyiso, unŋsuwo, toose, ombine, beehiyko, seedu zakidi a munda, ²³ adde tasse, wede y'a seeda tuddi. Oogoro ti ki rootiyo k'ulsuko ye a tukki suldi geŋ me.

† 5:14 5.14 Kun wollo adda mattup ki Lebitik 19.18. ‡ 5:17 5.17 Kun wollo adda mattup ki Romen 7.14-23.

24 Kane dɔŋ ki Isa Almasi, sulɗi dɔŋ ulpi tudde ti dehu wo ti ɲaapu geɗ, aa an ti'n tiike kaŋ soo ti yode ekk'undumu wede zaapu t'ekki bakadi kaŋ tontilko. 25 Kine in uune lekkiyo t'urzi k'Unde Raa, iŋkino in i oolo tuddiŋ a Unde Raa t'in di'n dokke. 26 In ki kili tuddiŋ ye, essiyo ti tuddiŋ toŋ ulu, wo in zaape addiŋ ye a munda bakadiŋ me.

6

Sarkiya k'attidi ti tudde

1 Zamba ki nuŋ, aame kun wulle wede y'a ti diipida urzi Raa maŋ, kune dɔŋ un ede Unde Raa geɗ kun ti y' kami k'urzi wede ki diine, wo kun i rooto ti golla ere tasse. Ni rootiyo eŋ a kune wede y'ette kama bakadi geɗ, y'a elko tuddi kono yode toŋ y'a-ki t'ooro adda naamiya daggiya aa ki bakadi ye. 2 Kun noogo tuddugun a sarkiya k'attidi wede un d'ede. Kun isiyo iŋkino maŋ, geɗ kun a ti sooru a oogoro k'Almasi. 3 Aame wede y'elkiyo yoŋ wedusu duuru wo kacin yoŋ ki bita maŋ, geɗ yi ti daggiya tuddi batum. 4 Iŋkino wede tuuku toŋ yi wollo naabo k'aggadi. Iŋkino adda naabadi gette, munda ulbi i-d'ise unse ede maŋ, y'iso a naabo k'aggadi, y'a ki dooze ti naabo dɔŋ doolo ye. 5 Derec, wede tuuku toŋ yi t'idey taaya naabadi k'eedi k'eedi a daana Raa me.

6 Wede uune dooyiso a urzi k'ono Raa geɗ, sulɗi dɔŋ i-d'ede y'a t'ele a nooge wede i ele dooyiso geŋŋo.

7 Kun ollo, kune'ŋ wenda soo toŋ y'oola elkisadi ti ti y' dagga ye, okko maade Raa umbo.

Buzu wede ki giira geŋ, k'a t'ayda miŋ yode*.
 8 Geŋ inŋkino kay wede y'ooliyo tuddí k'isiyo suldi
 dŋŋ ulpi tudde ti dehu geŋ, y'a t'oona munda
 wede tudde t'eliyo, wo tod' t'eliyo unto. Wo
 wede y'ooliyo tuddí a naabo ere Unde Raa ti
 dehu geŋ, y'a t'oona munda wede Unde Raa
 t'eliyo, wo tod' t'eliyo lekkiyo ere ki daayum.
 9 Inŋkino maŋ in iso daayum beehiyko, in t'orme
 ye. Derec, onniyo ere Raa y'ele gette t'iina maŋ,
 aggadiŋ in di-t'ooney, aame in k'urma ye maŋ.
 10 Ankenŋo peedo to ede botto t'a ki t'iire ye geŋ,
 in iso beehiye a dŋŋ pay, wo a jiire a zemba dŋŋ
 i ziipe addaŋ a Isa.

Ono dŋŋ ki d'angu

11 Kun wollo raaniya ere deero ette, i riine nuŋ
 Pool batum ti beezó. 12 Kane dŋŋ an un isiyo
 ki toogo kun di walda ponde dŋŋ geŋ, kane an
 dehu majjaanika a daana d'uwu, kono munda
 wede an dehu'ŋ d'uwu an gi di'n dabire ye a urzi
 k'unto k'Isa Almasi ekk'undumu wede zaapu
 t'ekki bakadi kaŋ tontilko me. 13 Kane dŋŋ i
 wilda ponde toŋ a urzi k'oogoro an aa ki ti
 sooru eego ye, wo de an dehu kune kun di
 walda ponde kono an di t'imme tuddaŋ kune ti
 kane. 14 Ki nuuno, ulbó o k'isiyo unse a munda
 doolo ye, o isiyo unse a unto ki Galmeegiŋ Isa
 Almasi ekk'undumu wede zaapu t'ekki bakadi
 kaŋ tontilko d'angal. Inŋkino maŋ t'urzi k'unto
 k'Isa ekk'undumu, suldi duniya a nuŋ o-t'ize aa
 munda ki bita, wo nuŋ toŋ n'a t'ize aa wede

* 6:7 6.7 Kun wollo adda mattup ki Zop 4.8; Piroberb 22.8 wo
 Oze 8.7.

unto a sulfi duniya me. ¹⁵ Injino maŋ ise wede i wilda ponde, i ki wilda ponde ye toŋ, i k'ise munda ye. Munda wede a jiiire, wedusu Raa yi y'ize aware. ¹⁶ A kane doŋ i daaniya ita k'ono enno, wo ti kane doŋ k'Izirayel ki Raa[†] pây geŋ, toose ti isiyo k'adde koduwo ere ki Raa i koonaa eedaŋ.

¹⁷ Ti aŋki eŋ, wenda soo toŋ y'o roota munda ulsu ye baa, kono malkuwagi[‡] a tuddó eŋ ki bita ye, i-kaza nuŋ a Isa Almasi.

¹⁸ Injino maŋ zemba ki nuŋ, beeko ki Galmeegiŋ Isa Almasi ti lekko ti kune pay. Eyye.

[†] **6:16** 6.16 Doŋ k'Izirayel ki Raa: I-kaza doŋ ki Raa pay adda duniya. [‡] **6:17** 6.17 Kun wollo adda mattup ki 2 Korent 6.4-5; 11.23-28 wo Kolos 1.24.

**Mattup ki Taasuwa ere Aware
Mukulu: Mattup ki Taasuwa ere Aware (New
Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mukulu)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

523c1c0a-f8ac-5d2f-aebe-7063b0de6b23